

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ.

Abonament: 150 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Datoria preotului de a învăța

Nici când, ca în ziua de azi, n'a fost atâta lipsă, ca preoția să fie trează și să fie sentinela neadormită, ca în turma cuvântătoare să nu intre lupul cel distrugător a-l spiritului timpului modern.

Azi, oriunde mergi, în societatea oamnelor așa numiți inteligenți, de cele mai multeori te întorci disgustat de influința distrugătoare ce o au teoriile materialistilor și realiștilor, cari sunt dușmane credinței și moralei creștine.

Aceste teorii și credințe false intră în toate păturile societății omenești. Pentru aceea preoția are grea misiune, pentru ea să ia lupta împotriva lor.

Sfânta Scriptură, precum și istoria profană, ne arată destule probe, că popoarele cari s'au lăpădat de credința și morala creștină, sau au dispărut, sau s'au înglodat într'o vegetare rigidă și stearpă.

Testamentul vechiu ne spune, că poporul lui Israel până ce a trăit după poruncile lui Iehova, a fost scutit de multe necazuri, iar când s'a abătut dela poruncile lui, atunci Iehova i-a pedepsit.

Istoria profană ne arată, că popoarele barbare, neavând de bază percepțiile lui Dumnezeu, au dispărut. Popoarele mari și vechi, ca Chinezii, Persii, Arabii, Turcii, neprimind credința și morala creștină ca bază a vieții lor, nu pot să se desvolte, să înainteze, ci rămân staționare.

Popoarele cari au înțeles influința binefăcătoare a principiilor creștinești — dând poporului o educațiune în spirit creștinesc, s'au întărit și au înaintat pe toate terenele.

Convinși despre acest adevăr — ni-se impune noauă tagmei preoției sfânta datorie, de a educa poporul nostru româ-

nesc după învățăturile evangheliei. Să sădăm, să întărim în turma noastră cuvântătoare învățăturile sfinte ale lui Iesus Christos, așa ca teoriile deșarte ale materialistilor și realiștilor să nu poată prinde rădăcini.

Procesul educațiunii religioase-morale se începe cu pruncii obligați la școală și se continuă la cei adulți și la tot poporul în biserică.

Catechese și esortările bine acomodate modului de pricepere al elevilor, sunt cel mai bun mijloc de a crește tinerimea în spirit religios moral.

Și aceasta se cere dela preoție mai ales acum, când școala nu mai este supravegheată de biserică, și când învățătorul, care este pus spre educarea vlăstarelor tinere, nu mai este crescut în seminariile noastre confesionale și în spirit pronunțat religios. Creșterea religioasă a căzut așa pe planul al doilea. Astfel se neglijează partea cea mai scumpă din om, care e sufletul și simțul religios rămâne nedesvoltat.

În consecință de unde să așteptăm noi în societatea de mâine o tinerime evlavioasă, din care să se formeze poporul vi-guros și cinstit?

De aceea preotul are să-și ia greaua sarcină, de a începe munca de edificare. El trebuie să țină cont de aceasta și prin adevărată apostolică să abată tinerii dela cele rele, și să-i îndemne pe calea lui Hristos.

Pedagogul I. Comenius zice: „Dacă dorim să avem biserici, state bineorânduite și înfloritoare trebuie să lucrăm mai întâi ca școalele să fie bineorânduite și înfloritoare. Timpul de față e dat anume omului spre a afla grația lui Dumnezeu, sau de a

o perde pentru eternitate". Pentru a nu perde deci grația lui Dumnezeu să creștem pe om pe baza învățăturilor evanghelice profesate de biserică.

Pentru ca învățăturile religioase morale să producă și efectul dorit, atârnă la locul cel dintâi dela conduita preotului. Viața, faptele, casa, familia preotului trebuie să servească de exemplu, de model în toate privințele parohienilor. Cu învățăturile cari preotul le propapă, trebuie să stea în consonanță și faptele lui.

Mântuitoriul I. Christos la toate ocaziunile când se întâlnea cu sfinții apostoli îi saluta cu cuvintele „pace voauă”. Și noi să ne nizuim a trăi în cea mai bună armonie cu poporul incredințat nouă spre păstorire, și orice divergență să o delăturăm pe cale pacinică, știind bine, că numai așa putem conlucra cu succes la opera cea mare de refacere a sufletului poporului.

Să ne împreunăm dar forțele și cu puteri unite să ne punem la lucru, căci numai așa vom putea face din turma incredințată nouă un popor religios, moral, și un popor tare, de care să se frângă credințele deșarte și neajusurile timpului de azi.

Pr. Traian Ecnciu.

Serbările la sate

Necesitatea reglementării serbărilor la sate, preocupă tot mai mult pe oameni, cari se interesează de progresul cultural al poporului. Serbările așa cum se fac astăzi nu prea au mare efect, pentru că nu lasă pe urma lor rezultate.

Asupra acestei chestiuni face dl Ion Savin dela fundația „Principele Carol” observații juste într'un articol publicat în „Universul”, din care spicuiim șirele de mai jos recomandându-le în atențiunea intelectualilor noștri dela sate, ca un îndreptar folositor pentru cei ce vor să organizeze o propagandă culturală sistematică la sate.

Cartea la sate, pentru a fi citită are nevoie de un tovarăș; *cititul*, acesta la rândul de un cadru: *serbarea*.

Serbările la sate nu sunt și nu trebuie

să fie simple distracții, făcute oricum și de ori cine. Serbările conțin în ele elementul indispensabil în opera de ridicare culturală a satelor: plăcerea, petrecerea. Și satele trebuiesc deprinse și ajutate să petreacă cumințe, frumos și creștinește. Nu știm să petrecem nici la orașe, nici la sate. Zilele de sărbătoare, ca și Duminecile de peste an, sunt prilejuri de risipă și buimăceală, de ruină și rușine, în loc să fie clipe de bucurie și zidire sufletească, închinare Domnului și omului. De s'ar prinde într'o statistică toate crimele, durerile, păcatele, rușinile, nenorocirile, bolile, risipele, înjurăturile, certurile, sălbătăciile, accidentele săvârșite în zilele de petrecere, am avea cea mai îngrozitoare pagină a vieții noastre de pretutindenea.

Oamenii la biserică nu se duc. Aceasta e lăsată pe seama bătrânilor și a copiilor. Gospodarii țin ulițele satului, răzâmând gardurile până se deschid cărciumile, la care se adună sau bat drumul târgurilor, rar cu rost, mai deș fără nici unul, decât acela, ca săși vânture timpul și săși irosească banul.

Din acest gol sufletesc al satelor în zile de sărbătoare, se ridică muștrătoare chemarea lor: Ce faceți cu noi, voi toți, care ne osândiți și ne zăgăzuți singurul drum ce ne stă deschis pentru o clipă de uitare și petrecere: cărciuma? Căci aici nu se duce omul numai ca să bea. Sunt atâția cari nici nu pun strop de băutură în gură. De vin aici, e ca să se mai întâlnească cu altul, să mai audă o veste, o noutate, o glumă, să vadă satul, care aici își face sărbătoarea. *Să i-o dăm atunci aiurea, dar să i-o dăm.*

Dacă mi s'ar cere să indic care e cel dintâi și cel mai grabnic mijloc, cu care trebuie începută în sat ridicarea lui, n'as sta o clipă la îndoială să răspund: *petrecerea*.

Munca i-o cere și i-o impune fatal și brutal viața și nu e atâta nevoie, să i-o mai dădăcim și noi. Petrecerea i-o cere sufletul lui și e nevoie să i-o înmulțim, să i-o îmbogățim. La petrecere omul se arată cu ce are mai bun el: bucuria și sufletul lui. Robit muncii, îndoit de brazda pământului cu care se luptă pentru a-i smulge

agonisita de traiu, în cele șase zile ale săptămânii, el nu mai dă pe acasă decât doar seara trudit, ca să plece iar în zori de zi. În ziua de sărbătoare e slobod, e al odihnii, al satului, al societății, al petrecerii. Și omul asprit de muncă și sălbătăcit de singurătate, trebuie să-i dăm frumoasă, odihnitoare și ziditoare ziua de bucurie și sociabilitatea. Nu pentru noi și calculele noastre, ci pentru el; după gusturile și cerințele lui.

Neamurile înaintate și fericite sunt acelea, cari au prins și cules din belșug acest secret rar al vieții: bucuria, râsul, petrecerea. Mă gândesc la Nemți. Ce fericit au isbutit să imbine munca cu petrecerea disciplinară, sănătoasă și în massă. Deși mai puțin înzestrați ca alte neamuri — muncind și răzând și-au asigurat loc de frunte în lume. Sărbătorile, dacă nu roesc în stoluri, umplând câmpiile și dumbrăvile cu cântece și râset. stau stup în preajma bisericii și a caselor de petrecere și învățământ a satului. La ei acasă, sau ori unde s'au aciuiat în alte țări și continente.

La fel cu aceste neamuri să facem și noi. Începând întâi cu petrecerea în casa Domnului, în biserică. Asa e sănătos, temeinic, din poruncă divină și datină străbună. Să ne înălțăm întâi gândul și să-l împăcăm cu toate Tîrătorul și a toate Făcătorul, Suntem doar creștini și e ziua de cinstire a Lui; așa e cea dintâi și mai elementară poruncă creștinească și se cuvine s'o păzim, dacă nu voim să fim fățarnici și mincinoși.

Cinstiți conducători din sate și voi prieteni cercetători cu gânduri bune, care vă duceți acolo: Nu ocoliți biserica. E sufletul nostru străbun întreg acolo, cu tot ce a avut și are mai bun și mai nobil în el. E trecutul vieții noastre clădit și păstrat în sfintele altare și pe lespeda de biserică. De nu mai credeți voi — și vai ce înșelare și ușurătate! — cred cei din sat, chiar dacă prin nevinovată obișnuință se duc mai rar la sfânta biserică. Dar de crezut, cred adânc și nesdruncinat. Și dacă nu puteți, nu stricați ceea ce secolii au făcut înainte de voi, ceea ce ei au păstrat și fără voi. Nu fiți piatră de scandal asmuțind pe semenii voștri, fiindcă în ceasul când bi-

sericile vor amuți cu adevărat și sufletele se vor răci de credință, vom fi în fund de prăpastie. Pentru noi însă se impune, dacă voim în adevăr să ridicăm sufletește satele, să le redăm, reabilitată și cinstită serbarea lor adevărată: sărbătoarea creștină. Nici la procese, nici la târg după vânzări sau cumpărări, nici la bancă, nici la întruniri, nici la conferințe în dimineața zilei, în care un singur gând trebuie să ne urmărească și să ne umilească pe toți, acel înălțat: Domnului.

Începută altfel serbarea satului, înseamnă să ne apropiem tocmai de ceea ce vrem să-i câștigăm: sufletul. De aceea dela început sunt sterpe toate încercările făcute la sate, în numele culturii fără scutul credinței.

În istorie curentele și frământările sociale, care au fost independente de credința religioasă, au fost apanajul câtorva și s'au consumat între puțini. Mișcările legate de chestiuni de credință au pasionat masele și au transformat fundamental lumea. Revoluția franceză s'a consumat în mahalalele Parisului, aceia a protestantismului a pătruns și până în ultima colibă. Și lumea modernă ea a creat-o. În marea revoluție pe care o dorim și la noi, aceea a convertirii la lumină a masselor populare, în primul rând avem pe acest mare allat: credința satului și cu ea și sufletul lui.

Majorarea taxelor pe alcool

Parlamentul a adoptat în ședința din 13 Iulie a. c. proiectul de lege privitor la majorarea taxelor pe alcool. Scopul urmărit prin această majorare de taxe este întreit: economic, fiscal și social. Social în primul rând, căci, precum se vede din expunerea făcută în consiliul de miniștri, ținut în 7 Iulie a. c., cercurile conducătoare s'au convins de urmările dezastruoase ale alcoolului pentru sănătatea publică, atât la sate cât și la orașe, și că e necesar a se lua măsuri pentru stavilirea răspândirii îngrijorătoare a alcoolismului. Acest fapt înseamnă fără îndoială un pas spre combaterea alcoolismului, și arată, că măsurile de prohibire luate în alte state au avut răsunet și la noi în țară, făcându-ne să credem,

că nu peste mult, vom asista la o mișcare asemănătoare cu cea din Germania, produsă în sânul societății cu scopul de a combate alcoolismul.

Dar cu toate că noua lege a beuturilor constituie un fapt îmbucurător pentru cei cari am dori să ajungem vremuri, în cari alcoolul s'ar folosi doar spre scopuri medicale, totuși problema combaterii alcoolismului, încă nu este soluționată definitiv.

Prin majorarea taxei pe alcool prețul băuturilor tari în chip natural va fi ridicat, destul de considerabil, încât va fi mai rentabil băutul vinului ori a berei, decât a băuturilor de tărie mare. Se înțelege deci, că se va reduce consumația alcoolului, și mai ales la populația nevoiașă. Dar cunoscând firea alcoolistilor se poate afirma, că acest fenomen prea puțin se va produce, pentru că alcoolismul nu e o afacere, pe care omul să o cumpănească din punctul de vedere bănesc, ci este o patimă bolnăvicioasă, o pornire excesivă, în care pasiunea întunecă judecata minții sănătoase și nu-i dă răgaz să țină cont de costul băuturii ademenitoare. Alcoolistul va bea și în viitor băutura tare, cu care s'a obișnuit, doar atât inconvenient va avea, că câștigul, rămas tot cel vechiu, nu-i va fi destul, să-și îndestulească pofta ca și mai înainte, ci va fi silit să recurgă poate la alte mijloace nepermise de lege.

Iar în rândul al doilea unul dintre scopurile urmărite de noul regim al spirituoaselor este protejarea viticulturii, ținând seamă de unele motive economice. Acest fapt este evident, considerând împrejurarea, că taxele vinului și ale derivatelor acestuia nu au fost cu nimic majorate. Aceasta cu nimic nu promovează combaterea alcoolismului, având în vedere, că vinul încă conține alcool, de multeori în măsură destul de mare, ba se poate din vin fabrica alcool de tărie mare. În loc de combatere, în mod indirect ajungem la propagarea lui.

Viitorul va arăta mai lămurit, că plaga socială a alcoolismului, nu se poate rezolvi prin convecțiuni de ordin bănesc, ci numai prin procedura pur idealistă, prohibirea absolută a fabricației alcoolului.

Va veni o vreme, în care numărul celor cari țin aceasta de unica procedură

de stabilire a alcoolismului va crește considerabil, și atunci nimic nu o va mai împiedeca, pentru ca să fie pusă spontan în practică.

Dumitru Coșeriu,
preot militar.

Concordatul

De șase ani se tot frământă bietul concordat să iasă din găoace și nu izbuteste să vadă lumina zilei. Și, cum arată semnele, complicațiile sunt așa de mari, încât nașterea lui e împreună cu primejdia de a se naște un făt mort. În acești șase ani sollicitudinea guvernelor noastre a fost atât de mare față de Vatican, încât adevărații noștri patrioți, de repețite ori au dat expresie revoltei lor sufletești, deoarece nu înțelegeau, după cum nici azi nu poate lumea noastră românească înțelege, pentru ce atâta atențiune unei chestiuni, care în țara noastră nu are nici un rost.

De altă parte Vaticanul delă Roma nesocotind atitudinea conciliantă a guvernelor noastre a persistat mereu într'o încăpăținare îngâmfată, precizând pretensiuni absurde delă țara noastră. Vaticanul se vede că trăește și azi în mentalitatea evului mediu.

Astă primăvară se părea că toată chestiunea concordatului s'a închis definitiv neputându-se ajunge la un acord. În zilele din urmă însă meteahna aceasta iar s'a ivit la orizont.

„Cuvântul“ din București face acum destăinuirii interesante în această chestiune. Tratatul pentru concordat se spune că au început la dorința expresă a regelui nostru, pentru de a se da un statut definitiv catolicismului din România.

Tratatul pentru Concordat au început imediat după războiu, sub guvernul Alexrescu din 1920. Sub ministeriatul lui Take Ionescu au stagnat.

Proiectul a fost însușit apoi de guvernul liberal, dar în urma încăpăținării Vaticanului, a fost schimbat de repețite ori, deoarece nici guvernul României nu putea face toate concesiunile cerute de papa delă Roma.

Un al treilea ori al patrulea, în formă, a fost acela pentru care s-au fost reluate tratativele de către dnii Duca și Lapedatu, întâiu prin ministrul Penescu dela Vatican, apoi printr'o comisiune specială a ministerului Cultelor și rezultatul tratativelor dela Roma și București au fost, că timp de patru ani s'au întocmit nu mai puțin de opt proiecte — și Concordatul tot n'a fost semnat.

Ce se făcea, se desfăcea, se refăcea, — Concordatul ajunsese o adevărată „cămașe a Penelopei“.

Venind la ministerul Cultelor dl Al. Lapedatu s'au început tratativele printr'o comisiune specială, care a negociat când la Roma când la București.

În iarna trecută s'a elaborat apoi un proiect definitiv în 24 capitole și o anexă în care se stabilesc condițiuni particulare pentru funcționarea cultului catolic în România, ca și pentru administrarea și controlul bunurilor aparținând bisericilor catolice, într'un cuvânt, ținându-se seama de toate interesele atât de complexe și delicate ale Bisericii naționale și ale Statului român față de cultul catolic și de credincioșii săi, minorități naționale.

Concordatul, în forma sa definitivă, era astfel aproape în întregime elaborat încă sub guvernul d-lui Brătianu. Împrejurările politice n'au dat răgaz însă guvernului Brătianu să aranjeze și semnarea lui.

Cu venirea din nou a guvernului Averescu fantoma concordatului a apărut din nou. Se vorbește de tratative noi și noi credem, că și acestea vor avea soarta celor din trecut, deoarece nu putem crede să existe vr'un guvern românesc, care să poată semna și admite pretențiile exagerate și unele chiar absurde ale Vaticanului.

Evanghelia și antialcoolismul

Nu se poate înțelege bine mișcarea anti-alcoolică din Statele-Unite ale Americii, dacă nu se are în vedere elementul spiritual; și este necesar să fie cunoscut în special pentru a aprecia rolul pe care l-au avut femeile în rezolvarea acestei chestiuni. Această mișcare feminină s'a născut din

durerea femeilor cari, în anii ce au urmat războiului civil american, au văzut vânzarea alcoolului mai mare ca totdeauna, și astfel existența soților și fiilor lor ruinată de băutura, contra căreia națiunea luptase aproape un secol.

„Cruciada“ zice Anna Gordon, prezidenta Uniunii naționale și internaționale, — „a fost o protestare înfrigurată a femeilor cari își iubesc căminul, a femeilor culte, dar fără drept de vot“, cari au îndrăznit să creadă, că puterea lui Dumnezeu va birui inimicul căminului familiar.

„Aceste femei, cari cântau și se rugau, erau de condițiune aleasă, dar fiind că doreau să ajungă la rezultate practice, nu se rușinau să se adune în fața a sute de debite de băuturi spirtoase, cerând vânzătorilor să înceteze de a mai îndurera inimile femești, de a vesteji fericirea copiilor, de a devasta căminurile și de a distruge mângăerea familiilor“.

Unul din cele mai cunoscute grupuri de femei nu-și începea activitatea de demonstrație, decât după ce citea psalmul 146 (numit și psalmul cruciade) și după ce cânta acest imn: „Aruncă temerile tale în cele patru vânturi, nădăjduște și nu-ți fie frică; Dumnezeu aude suspinele tale și rugile tale și înțelege lacrimile tale. Dumnezeu va ridica fruntea ta“.

Dintr'un asemenea oraș a ieșit actualul comisar federal al interzicerii băuturilor spirtoase, însărcinat să aplice această lege în toată țara.

În toiul luptei, povestește doamna Gordon, o femeie, din fire blăjână, merse în fruntea trupei sale la cărciuma dintr'un sat din Ohio. „Ce vreți să faceți aci?“ — strigă cărciumarul. Ea se apropie de teighea și punându-și aci Biblia, zise: „Tu știi că eu am cinci fii și douăzeci de nepoți, și că mulți din ei au învățat să bea în acest loc. Unul dintre ei a ieșit de aici beat și s'a sinucis. Oare nu vei permite tu mamei de a-și pune Biblia pe teigheaua de pe care fiul său și-a luat paharul plin, și de a citi ceea ce zice Dumnezeu?: „*Vai celuia care duce sticla la gura vecinului său*“.

Multe din aceste luptătoare nu aveau de rezolvit problema alcoolului în propriul lor cămin, dar ele s'au asociat la această miș-

care din dragoste pentru toate femeile și pentru toate familiile. „În cincizeci de ani, se știe, cruciada a eliminat vânzarea alcoolului din 250 de orașe și sate, a mărit cu sută la sută vizitarea bisericilor și a scăzut în aceeași proporție procesele curților cu juri“.

Alte cruciade au fost în același timp organizate în 23 de state, dar în fruntea lor a rămas statul Ohio.

Din „Căminul“.

Pretinia Bulgariei

Ori de câte ori a fost vorba de vecinii nostri Bulgari, aceștia au accentuat în lumea mare, că ei vor să fie prieteni sinceri ai Românilor și păstrează cele mai bune sentimente față de noi. De alta parte însă ocrotiau bandele de comitații, cari atacă mereu granițele noastre dinspre Dobrogea.

Adevăratele lor sentimente s'au dat pe față Duminică în 18 Iulie. Ziua aceasta a fost proclamată în toată Bulgaria, zi de doliu, pentru jelierea atrocităților pe cari le-ar fi săvârșit Românii împotriva Bulgarilor din Cadrilater.

În aceasta zi s'au desfășurat în toată Bulgaria manifestații împotriva României.

Au fost pretutindeni meetinguri. S'au rostit discursuri violente. Au fost procesiuni, pe străzi, cu huidueli și tot felul de necuviințe adresate României. Au fost arborate drapele îndoliate. S'a făcut tot ce putea preciza dușmănia față de noi și ce e merit să sporiască această, dușmănie în sufletul populației bulgare.

Manifestațiile au fost organizate de societatea culturală „Dobrogea“, cea care organizează și patronează pe ucigașii și hoții la drumul mare, năpustiți asupra Cadrilaterului românesc, ca să schingiuiască, să omoare, să incendieze, să siluiască, să prede. Aceștia i-au dat concursul faimoasele asociații ale ofițerilor de rezervă (Liga) și ale refugiaților macedoneni, toate sprijinite de guvern.

Ce urmăresc Bulgarii? Să impresioneze străinătatea. Și mai ales, să fie pregătiți pentru ziua, când vor trebui să explice la Liga Națiunilor, cum înțeleg ei menținerea

păcii între popoare. Iar deocamdată, urmăresc, ca în zilele când se tratează încheierea împrumutului bulgar, să înlăture impresia, pe care o pricinuește pretutindeni aflarea atrocităților săvârșite în Cadrilater de comitații guvernului bulgar.

În legătură cu aceasta se știe, că s'a făcut o înțelegere între iredentiștii bulgari, maghiari și germani, cu scopul de a se deslănțui o puternică acțiune teroristă în statele dușmănite de bulgari, de unguri și de germani.

Aceste chestiuni preocupă serios guvernul nostru. S'au hotărât, pe de o parte măsuri de pază la granița de sud, pe de alta demersuri diplomatice.



Reorganizarea eparhiei Moldovei. Consiliul eparhial al Moldovei a decis să reorganizeze toată eparhia pe alte baze. În ședințele viitoare se va pune în discuție un proiect de reorganizare. Printre altele, se vor preciza normele de unificare a ritualului la săvârșirea serviciilor religioase. Se va reglementa activitatea parohială, se vor lua decizii la unificarea portului preotesc și se vor decide măsuri pentru împiedecarea vâgabondajului călugărilor streini, în majoritate agenți de propagandă subversivă.

Titlurile austro-ungare. Ministerul de finanțe publică un avis, în care toți cetățenii români, cari dețin titluri de rentă austro-ungară dinaintea războiului, sunt înștiințați, să le depună cel mai târziu până la 15 August la Ministerul de Finanțe, fie că titlurile au fost sau nu declarate și stampilate la timpul lor. Toate titlurile trebuiesc prezentate în natură. Titlurile ce nu vor fi prezentate la termen, vor pierde dreptul de preschimbare în emisiuni ale statului român chiar dacă au fost stampilate.

În Rusia Sovietică. Bolșevicii au jefuit din bisericile de pe teritoriul Republicii Sovietice următoarele bunuri: 26 puduri (pudul are 16 kg. 380 gr.) și 28 livre (o livră are 410 grame) de aur; 21.137 puduri 11 livre de argint; 82 puduri 10 livre de alte metale prețioase; 33.456 de briliante și diamante; 72.383 diferite pietre prețioase; 19.064 ruble în piese de argint; 1595 ruble în piese de aur; 49 puduri diferite obiecte împodobite cu pietre prețioase.

Politica Italiei. Una dintre cauzele cari țin Italia într-o anumită rezervă față de România este faptul, că ea are altă politică în Balcani, care di-

feră de a noastră. Italia e prietină cu Bulgaria și adversară Iugoslaviei și nu poate consimți cu Mica Antantă în care a intrat România, Iugoslavia și Cehoslovacia și are și simpatia Greciei. Italia se trudește acum să impace România cu Bulgaria și să formeze un alt bloc, româno-bulgar în care mai târziu să intre și Grecia. Consulii italieni dela Sofia și București, au primit instrucții să lucreze în această direcțiune.

Cât a costat războiul 1914—1918. Fără de a socoti stricăciunile cauzate de războiu, nici milioanele de morți și invalizi, cheltuielile în bani gata socotite în dolari se prezintă astfel: Anglia a cheltuit 44 miliarde dolari, Germania 40 miliarde, America 32, Franța 25, Rusia 22, România 14, Italia 12, Turcia 2 miliarde, iar Bulgaria 800 milioane dolari.

Condițiunile de admitere ca elev la arsenalul armatei. Spre a fi admiși ca elevi meseriași, candidații vor trebui să îndeplinească și să prezinte următoarele acte:

1. Actul de naștere, prin care să se constate, că are vârsta de 14 ani cel puțin și 17 ani cel mult la 1 Aprilie.

2. Un act al primăriei în care să se constate, că tatăl candidatului este român sau naturalizat român.

3. Actul de vaccin, sau o declarație legalizată a unui doctor în medicină, constatator, că a fost vaccinat candidatul sau că a zăcut de vârsat și că nu este atins de vre-o afecțiune cronică sau maladie contagioasă.

4. Un certificat al autorităților comunale de bună conduită și moralitate atât al lui cât și a părinților săi.

5. Să posede certificatul de absolvirea cursului primar după programul școalelor publice.

6. Un angajament al candidatului, întărit prin consimțământul părinților sau tuturilor legali, prin care se obligă a servi, după obținerea diplomei de absolvent al școalei, un termen de 7 ani ca maestru, submaestru sau lucrător special în serviciul armatei.

Consimțământul părinților de a lăsa pe copilul lor a-și îndeplini atât cei 4 ani de învățătură ca elev, cât și 3 ani serviciul militar, și un an complementar în caz de nereușită la primul examen, pentru diploma Model B, precum și că consimt a i-se aplica art. 5, într'un caz eventual.

Inscrierile încep dela 1—15 August.

Examenul se va ținea la 15 August 1926.

Nr. 84—926.

Licitație minuendă

Consiliul parohial ort. român din comuna *Bălan*, județul Sălaj, dă în întreprindere pe cale de licitație minuendă zidirea bisericei până inclusive la acoperiș, conform planului și devizului aprobat de Ven. Consiliul Eparhial din Cluj Nr. 3675—926, și invită pe cei interesați, ca până la 8 August a. c. ora 12 a. m. să-și înainteze ofertele în scris închise și sigilate.

Licitația se va ține în aceeași zi la ora 2 p. m.

Comuna bisericească va da tot materialul recerut.

Concurenții vor depune un vadiu în numerar, hârtii de valoare sau libele de depunere acceptabile, de cel puțin 10 la sută asupra prețului total din deviz, care e de Lei 127.279.25 bani.

Planul, devizul și condițiunile speciale de executare se pot vedea la oficiul parohial ort. rom. din Bălan.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința zidirea bisericei, fără considerare la prețuri și condiții, aceluia dintre oferenți, care va prezenta mai multă garanție.

Epitropia nu suportă spesele de participare la licitație.

Ioan Pop,
preș. com.

Augustin Câmpean,
notar.

CONCURS 2—3

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa II *Ampoița*, tractul Alba-Iulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.

2. Sesiune parohială 3 jug. 815 stg. arător și fânaț.

3. Zi de lucru și ferdelă de bucate, eventual ferie de must dela două treime părți a familiilor, una treime parte fiind competența cantorului.

4. Stolele obicinuite, ridicate după vremea de azi.

Până la edificarea caselor parohiale, consiliul parohial se obligă a pune la dispoziția nou alesului paroh locuință în natură.

Intrucât nu s'ar afla reflectanți cu cvalificație de clasa a doua, parohia se va întregi și cu reflectanți cu cvalificație de clasa a treia.

Doritorii de a ocupa acest post, își vor înainta cererile de concurs, instruite conform Regulamentului pentru parohii subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Concurenții, după prealabila încunoștințare a acestui oficiu, se vor prezenta în termenul legal în parohie într'o Duminică ori sârbătoare, spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Alba-Iulia, la 6 Iulie 1926.

Oficiul protopresbiteral al tractului Alba-Iulia, în conțălegere cu consiliul parohial.

Alexandru Baba
protopresbiter.

parea următoarelor posturi de profesori de religie:

1. La liceul „Regina Maria“ din Cluj.
2. La liceul „Dr. Anghelescu“ din Cluj combinat cu școala comercială, școala tehnică și școala profesională.
3. Liceul „Mihai Viteazul“ din Alba-Iulia.
4. Liceul și școala normală din Abrud.
5. Liceul și celelalte școale din Aiud.

Termenul de concurs 20 August 1926.

Posturile fiind sistemizate, retribuția profesorilor este cea stabilită în normele de salarizare ale profesorilor dela școalele secundare ale statului.

Cererile instruite cu documentele necesare se vor înainta Consistorului nostru în termenul indicat mai sus.

Cluj, la 8 Iulie 1926.

Consistorul Diecesan.

Nr. 2227—926

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de **Duhovnic** seminarial combinat cu postul de **econom**, prin aceasta publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renășterea“.

Benefeciile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar de bază 400 plus 300 total lei 700 cu toate accesoriile legale de circa 3000 lei.

2. Locuință, întreținere, luminat și încălzit în Seminar.

Dela concurenți se cere să fie preoți cvalificați, fiind preferiți preoți văduvi fără copii, eventual ieromonarhi.

Petițiile însoțite cu documente necesare (atestat de botez, de școală, de teologie și de purtare morală) — le vor înainta în termenul prescris la Consistorul Eparhial din Cluj.

Cluj, 10 Iulie 1926.

Nicolae Ivan, Episcop.

Nr. 3592

3—3

CONCURS

Consistorul eparhial ort. rom. din Cluj publică prin această concurs pentru ocu-

Ciasornice de turn !

• Prima fabrică de ciasornice pentru turnuri de biserici

Proprietar: NICOLAE BOLING

Timișoara-Iosefin, Strada Dozsa Nr. 1.

(lângă fabrica de spirt)

Execută ciasornice pentru biserici, mănăstiri, școale, gări etc. precum și instalații electrice pentru oroloage, în execuție modernă și din cel mai bun material. Reparaturi și transformări ieftin și cu garanție pe mai mulți ani. — Prospecte gratis!

4—12

Tipografia Eparhiei Ortodoxe Române Cluj

primește spre executare tot felul de tipărituri, registre, cărți, invitații, necroloage, etc. pe lângă prețuri solide. Serviciu conștiințios!